

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 20 Lipca r. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Odessa dnia 27 czerwca.

(z Pszczoly Północnej).

Dnia 24go otrzymano tu urzędową wiadomość o wzięciu Anapy. D. 25go, w dzień narodzin Jego CESARSKIEY MOŚCI i JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEY XIEŻNICZKI ALEXANDRY NIKOLAJEWNY, odprawione były w Cerkwi Soborney Odeskiej, w obecności CESARZOWEY JEYMOŚCI, modły za zdrowie i wiek długi ukochanego MONARCHY i całego NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU, tudzież składane były dziękczynienia za powodzenie, jakiem uwięziony został oręż nasz pod murami nowo zdobytey twierdzy. Na tém uroczystym nabożeństwie znajdowali się PP. Jenerał Gubernator Noworossyjski i Bessarabski, Naczelnik miasta Odessy, wielu oraz Urzędników wojskowych i cywilnych. Po skończonem nabożeństwie NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA raczyła przyymować powinszowania Osób, do dworu wstęp mających; niektóre z nich otrzymały zaszczyt znaydowania się u stołu NAYJAŚNIEJSZEY PANI. Wieczorem miasto było oświecone.

— Dnia 22go t. m. przybyli do miasta naszego JW. Ober-mistrzini dworu Hrabina *Branicka* i Ober-Kamerher Hrabia *Litta*.

Przez NAYWYŻSZY dyplomata, datowany dnia 8 czerwca r. t. w obozie pod *Karataja*, Radca Stanu Królestwa Polskiego, *Grabowski*, za odznaczające się i gorliwe prace, podjęte w godności pełnomocnika, przy zawieraniu konwencyi, podpisanej 11 (23) kwietnia r. t. względem likwidacyi między Dworem Austryackim a Królestwem Polskiem, z naymilszowszych względów JEJGO CESARSKIEY MOŚCI, mianowany został kawalerem orderu s. *Anny Iszey Klasy*.

Der dnia 14 czerwca.

Wczora, o godzinie 5tey z południa, w blizkości wsi *Herbowiec*, w powiecie tutejszym, wypadł grad wielkości kurzego jaja. Szkody przezeń zrządzone są bardzo znakomite: na cały przetrzeni, któredy przechodziła burza, zboże i trawa zupełnie wyniszczone, i wielkie mnóstwo pobitego ptactwa. Mówiąc o tey straszliwej klęsce, nie można nie żałować, że nie mamy jeszcze towarzystwa assekuracyi zasiewów polnych. Towarzystwo to, w pewnym względzie, większy jest wagi od innych towarzystw assekuracyjnych: bogaty kupiec, który utracił okręt; mieszkaniec wielkiego miasta, któremu pożar dóm zniszczył; ma jeszcze środki do wynagrodzenia strat swoich; ale nieszczęśliwy rolnik ginie zupełnie, kiedy pole jego spustoszy grad albo posucha. (P. P.).

FRANCYA.

Paryż dnia 7 lipca.

(z Gazety Warszawskiej).

Zapewniają (pisze jeden z tutejszych dzienników), iż na jedney z częstych narad, odprawianych między pewnym Dyplomatykiem Portugalskim a jednym z Ministrów naszych, Minister wyraźnie oświadczył, iż rząd Francuzki nie uzna Infanta *Don Miguela* za Króla Portugalskiego, dopóki tenże nie otrzyma zezwolenia od brata swego *Don Pedro* na wstąpienie na tron.

Sprawa wschodnia zajmuje wszystkie umysły w *Paryżu*. Minister spraw zagranicznych miał ważne narady z Posłem Angielskim, ale nie był z nim jednakowego zdania i żądał dla Francyi takiego protektoratu w Grecyi, jaki ma Anglia nad wyspami Jońskimi.

D. 1 stycznia r. b. miała Francya 259 okrętów wojennych na morzu, to jest: 16 liniowych, 35 fregat, 25 brygów, 123 korwet i galiot rozmaitey wielkości, 31 g. barrów, 4 statki przewozowe i 5 statków parowych; na warsztatach znajduje się teraz 20 okrętów liniowych i 20 fregat.

— Dnia 12 —

Gazeta Codzienna i *Goniec Francuzki* umieściły mowę Biskupa z *Viseu*, mianą d. 23 z. m. na zgromadzeniu Stanów Lamegskich w *Lizbonie*, tudzież odpowiedź *Don Nevos* Prokuratora, który utratę korony Portugalskiej przez *Don Pedro* na tém szczególnież zasadza, iż nikt nie może byc Królem Portugalskim kto za granicą piastuje jakąkolwiek dostojeństwo.

ANGLIA.

Londyn dnia 6 lipca.

(z Gazety Warszawskiej).

Według *Gazety Standard*, *P. Stratford-Canning* uda się przez *Paryż* i *Ankonę* do *Korfu*. Dział już wyjechał w zamierzoną podróż. Towarzyszy mu *Pan Mellish*, jeden z Sekretarzów wydziału spraw zagranicznych.

Nie potwierdziła się wiadomość o ukończonym wyborze członka Izby Niższej Parlamentu z Hrabstwa *Clare*. *Pan Fitzgerald* miał wczoray wieczorem 936 kresek, a *Pan O'Connell* 2027. Pierwszy jednak spodziewał się powiększenia stronników swoich.

Gazeta Sun donosi, iż kazano spiesznie uzbrajać w *Chatham* okręt liniowy, *Xiążę Regent*, mający 120 dział. *Pan Blackwood* został mianowany dowódcą jego. Na warsztatach okrętowych pracują we dnie i w nocy nad przysposobieniem rzezonego okrętu do wyjścia pod żagle.

Dnia 5 b. m. w południe odbyło się zgromadzenie, względem drogi podziemney pod *Tamizą*, na którym znajdowali się także *Xiążęta Cambridge* i *Wellington*. Prezes oświadczył w swej mowie, iż zgromadzenie ma się zatrudnić naywiększem przedsięwzięciem narodowem, jakie kiedykolwiek wydarzyło się w Anglii, a z którego okolicie *Londynu* nadzwyczajnie mieć będą korzyści. *Xiążę Wellington* odczytał następnie przedstawienie mające do rozstrzygnięcia wnioski, z nadmienieniem: iż rzezone przedsięwzięcie, w rocznikach Anglii, równie pod względem obywatelskim, jak i wojskowym, zaszczytne zajmie miejsce. Wydano do tyczas 180 tysięcy funtów szterlingów (7,200,000 złotych polskich), a postanowiono zebrać jeszcze na akcye 200 tysięcy funtów szterlingów (8,000,000 złotych polskich). Podpisano już na 3800 funtów szterlingów (152,000 złotych polskich) a pomiędzy temi *Xiążę Cambridge* i *Wellington*, każdy na 500 funtów szterlingów (20,000 złotych polskich).

Ostatnie gazety z *Rio-Janeiro* umieściły mowę, którą miał Cesarz Brezylijski dnia 3 maja przy zagajeniu posiedzeń tamecznego zgromadzenia

prawodawczego. Wspomina w niej między innymi o uzupełnieniu złożeniu przez siebie Korony Portugalskiej, i mocnym postanowieniu prowadzenia dalszej wojny z Rzeczpospolitą Buenos-Ayreską, jeśliby nie chciała przyjąć podanych propozycji do pokoju.— Sekretarz rządu Buenos-Ayreskiego ogłosił w stolicy tegoż rządu, iż Cesarz Brezyljski uczynił propozycje do pokoju, których zasadę stanowi niepodległość prowincji *Banda-Oriental*.

Listy prywatne z *Lima* pod dniem 1 i 10 stycznia, donoszą o uknowanym tam spisku, w celu zamordowania kilku urzędników, a między innymi Pana *La Mar*, oraz wielu członków kongressu, i zrabowania kupców zagranicznych. Wydał się jednak ten zamysł, a w skutku badań kazono uwięzić znanego *Vidaure* i Półkownika *Nizavilea*, dzikiego i niebezpiecznego Indyanina. Dnia 10 stycznia nie minęło jeszcze niebezpieczeństwo, grożące wszystkim Europejczykom.— W wojsku Kolumbijskiem, będącym w Boliwii, i zostającym pod dowództwem Jenerała *Sucre*, miała wybuchnąć dnia 25go grudnia rewolucya. Powszechnie słychać, iż *Sucre*, albo jest zabity, albo uciekł, albo też schwytyany. To pewna, iż dawniej już znajdował się w krytycznym stanie, albowiem Kolumbiyczycy tłumami go opuszczali, i nie sprzyjał mu wszystek lud w wyższym Peru. Gdyby wiadomość o tej rewolucyi potwierdziła się, a przez to *Boliwar* był pozbawiony spodziewanej pomocy Jenerała *Sucre*, w tym razie musiałby zaniechać zamysłów swoich względem Peru, jeżeliby je miał jeszcze. Kilka miast Boliwijskich miało wywiesić chorągiew Peruwiańską.

— Dnia 7 —

Dochody krajowe angielskie w ostatnim kwartale, skończonym dnia 5 b. m. wynoszą 12 milionów 365,726 funtów szterlingów (464 milionów 629,040 zł. polskich), a w całym tym roku 47 milionów 501,545 funtów szterlingów (1900 milionów 71,800 złotych polskich); a zatem 1,300,000 funtów szterlingów (52 milionów złotych polskich) więcej, niż w roku przeszłym.

Gazety tutejsze napełnione są wiadomościami o wyborze Pana *O'Connell* na członka Parlamentu z Hrabstwa *Clare*. Wszelkie usiłowania, aby obrano Pana *Fitzgerald*, były nadaremne. Część jednak obywateli należących do wyboru podpisała protestacyę.

Gdy prawa, na których się Pan *O'Connell* opiera, są uzasadnione na omyłce, albowiem przez zapomnienie akt Unii, nie pojączył praw przeciw Katolikom postanowionych w Anglii i Irlandyi, przeto wydarzyła się teraz szczególna okoliczność, że wina zapomnienia pochodzi od byłego Lorda Kanclerza *Eldon*, i że ten, nayszcześnie wszystkich Katolików nieprzyjaciel, mimowolnie może przez swoją niedbałość będzie przyczyną nadania im swobód.

Ławnik *Thompson*, jako prezes Kommissyi kupców tutejszych, prowadzących handel z *Oporto* podał d. 8 b. m. Hrabieciu *Aberdeen* pismo, zapytując się, czyli nadeszła urzędowa wiadomość o uchyleniu blokady, i czyli okręty angielskie mogłyby bez przeszkody zawijać do portu *Oporto*; puszczone bowiem wieść, iż Kapitan okrętu Angielskiego *Cordelia* porozumiał się w tej mierze z dowódcą eskadry blokującej. Lord *Dunglas* Podsekretarz Stanu odpowiedział, iż rząd mniema, że blokadę *Oporto* należy uważać za rzeczywistą i że stosowne rozkazy posłano dowódcy Angielskiemu w tamecznym stanowisku.

Słychać, iż długie układy między naszym Ministrem spraw zagranicznych i Hrabią *Ostia*, zupełnie się zerwały.

W *Rio-Janeiro* odebrano wiadomości z Portugalii, dochodzące do pierwszych dni kwietnia. Mówią, iż postępowanie Infanta *Don Miguela* obraziło Cesarza *Don Pedro*, i że wysłana będzie eskadra Brezyljska dla trzymania portów portugalskich w zamknięciu.

— Dnia 9 —

Odebrano tu wiadomości z *Buenos-Ayres*

pod dniem 20 kwietnia. Dnia 11go tegoż miesiąca przybył tu Pan *Fraser*, sekretarz poselstwa angielskiego przy dworze Brezyljskim, rozmówiłszy się pierwej w *Rio Grande* z jenerałem *Liecor*, dowódcą wojska Brezyljskiego i jenerałem Buenos-Ayreskim *Lavalleja*. Niewiadomo jeszcze, jakie są zlecenia jego. Główna kwatera Buenos-Ayreska była dnia 3 kwietnia w *Serrolardo*; korpus Brezyljski pod dowództwem jenerała *Riveira* został porażony nad rzeką *Daimar*. Wojsko Buenos-Ayreskie wynosiło 7000 ludzi, a Brezyljskie tylko 2000. Dnia 12 kwietnia Admirał *Brown* stoczył bitwę morską z eskadrą Brezyljską.

List prywatny z *Rio-Janeiro* donosi, iż Cesarz Brezyljski dowiedziawszy się, że jenerał *Saldanha* unikając prześladowania opuścił *Lizbonę*, i że wielu innych Portugalczyków ma pójść za jego przykładem, kazał natychmiast wyznaczyć fundusz na ich wsparcie w *Łondynie*.

— Dnia 10 —

W *Dublinie* odprawiło się niedawno zgromadzenie Katolików, podczas którego złożyli znaczne pieniądze na poparcie swoich zamysłów, i na którym różni mówcy wynurzyli uczucia swoje względem nadania swobód i wolności religijnej.

Kommissya zdała sprawę o publicznych budowach. Budowy przy pałacu *St. James* kosztują 50,000 funt. szterlingów (2,000,000 zł. pol.), a wytworzenie domu dla sekretarza wydziału spraw zagranicznych 42,127 funt. szterl. (1,685,380 zł. pol.). Gazety oppozycyjne tutejsze ganią sposob użycia tych pieniędzy.

Gazeta wychodząca w *Oporto* z d. 28 czerwca umieściła oświadczenie tymczasowego rządu, iż wypadek bitwy pod *Koimbrą* był pomyślny dla wojska powstańców, które się cofnęło z tej jednej przyczyny, iż zchodziła obawa, aby lewe jego skrzydło nie było wystawione na niebezpieczeństwo, i aby się zbliżyło do źródła swoich zasilek.

Mieszkający tu kupcy portugalscy, zgromadzili się dla naradzenia o sposobach ocalenia własności swojej w Portugalii. Podadzą w tej mierze przetożenie Hrabieciu *Aberdeen*.

Listy kupców angielskich pisane z *Oporto*, i obymujące w sobie wexle i inne ważne papiery, zostały zatrzymane i rozpieczętowane przez okręty portugalskie, które wspomniany port trzymają w zamknięciu. Według wszelkiego podobieństwa do prawdy, rząd nasz domagać się będzie zadosyć uczynienia i wynagrodzenia zrzędzoney przez to szkody.

Późniejszy list z *Rio-Janeiro* pod d. 16 maja donosi: „Ostatnie wiadomości z okolic potudniowych nie czynią nadziei zawarcia pokoju. Zdaje się, iż zawieszenie broni nie zostało zatwierdzonem, a nawet słychać o nowych krokach nieprzyjacielskich; wszelako wylewy rzek i brak żywności dla koni, wstrzymują obustronne wojska od działań wojennych.”

HISZPANIA.

Madryt dnia 29 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Hrabia *Figueira*, Posel *Don Miguela* przy dworze naszym, przybywszy do tutejszej stolicy, żądał zaraz od sprawującego interessa portugalskie, aby mu wydał wszystkie papiery poselstwa; lecz sprawujący interessa odpowiedział, iż nie mając w tej mierze rozkazów od swego Monarchy, nie może żądaniu jego zadosyć uczynić. Słychać, iż Pan *Campuzano*, Posel nasz przy dworze portugalskim, został odwołany. Zdaje się, iż przyjęcie wychodźców hiszpańskich do domu jego w *Lizbonie*, nie podobno się rządowi naszemu.

Rząd wydał rozkaz, aby jak najszybciej zaciągniono 24.000 ludzi do wojska. Wysyłanie wojska na granicę portugalską, idzie nieco powolnie, i zdaje się, że ustąpienie Francuzów z *Kadyzu* jedną jest przyczyną w tej mierze. Twierdzą oraz, iż zamysł Ministra wojny doznaje przeszkód. Mimo wielkiej ufności, jaką wojsko zasługuje, Minister poczytał za rzecz przyzwoitą utrzymać je w pewnej odległości od granicy portugal-

skiey, i razem odłączyć korpusy, tak jednak, aby w potrzebie mogły się niezwłocznie zebrać.

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 29 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Onegdaj o godzinie 7mej wieczorem otoczyło dom Angielskiego Posła blisko 50 ludzi z najniższej klasy. Żądali oni wydania jednego ze sług Posła, który miał przybić na domie odezwę Junty, i byliby wpadli do domu, gdyby żelazna krata nie była zamkniętą. Jak mówią, miał tę odezwę przybić dawny odzwierony korteżów. Człowieka tego ścigano aż na dziedziniec Posła: lud krzyczał wciąż, że jest służącym Pana *Fryderyka Lamb* i chciano mu uszy oberznąć. W tej chwili pokazał się służący Posła, na co zawołano: *Trzymaj tego Malhado* (wyraz obelżywy na konstytucjonistów) *on odezwę przybił*. Nieszczęśliwy zaraz został porwany. Wleczono go tak do naczelnego urzędu policyjnego, a ztamtąd do Jenerałnego Intendenta Policyi. Tu siedział Intendent ze swoimi sekretarzami. Służącego jak najszybciej badano i wszystkie jego odpowiedzi zapisano do protokołu. Żądano, aby się podpisał; lecz ponieważ nie mógł, położył tylko znak krzyża. Po czém kżano mu iść do domu.

Pan *F. Lamb* dopominał się naysilniey o przestrzeżenie praw Anglików i przywilejów, z powodu uwięzienia Kapitana *Doyle*, na co jednak nie miano żadnego względu. *Don Miguel*, jak powiadają, miał oświadczyć: „*Tomo o Doyle a minha Conta*.” (*Doyle* biorę na mój rachunek). Podług praw Portugalskich, ściśle więzienie nie może dłużej trwać nad 5 dni, a *Doyle* siedzi już 18ście. Anglicy ocknęli się szczęściem i zrobili podanie do Pana *Lamb*, w którym się jako Angielscy poddani odwołują do swoich praw, oświadczając się przeciw tak dowolnemu postępowaniu.

Oporto dnia 26 czerwca.

Dziś przybył tu statek parowy *Belfast*, który dnia 16go b. m. wypłynął z *Falmouth*; znajdowało się na nim 29 znakomitszych Portugalczyków, między którymi są Jenerałowie *Stubbs*, *Villaflor*, *Saldanha*, oraz Margrabia *Palmella*. W żegludze pękł kocioł parowy i dla tego przybycie statku opóźniło się. Jenerałowie *Villaflor* i *Saldanha* pojechali do wojska, które cofnęło się z *Koimbr* o 7 mil Portugalskich. Statki kanonierskie i bryg *Procris* zniszczyły blokadę dla okrętów Angielskich; słychać, iż jeszcze płynie tu 18. szkodliwy okręt Angielski.

— Dnia 4 lipca. —

Zostajemy tu w jak największej obawie. Obadwa wojska stoją ztąd tylko o 3 mile od miasta. Pod *Koimbr*ą zaszła d. 25go z. m. krwawa bitwa, w której powstańcy na głowę zbili i w wielkim nieładzie odparci zostali. Rzeź była okropna. Onegdaj przywieziono tu mnóstwo ranionych. Angielskie okręty stanęły przy uściu rzeki *Duero*, poniżej Klasztoru *s. Antoniego*. Wiele rodzin Angielskich znajduje się na pokładach wojennych brygów, i wszyscy Anglicy mają zamiar w najgorszym razie wsiąść na okręty. Margrabia *Palmella* będzie należał do prac Junty. Jenerał *Stubbs* ma tytuł naczelnika północnych prowincy, i pozostanie się tutaj. Hrabia *Villaflor* udaje się do wojska zostającego pod dowództwem Jenerała *Saldanha*, który jeszcze dosyć wcześniej miał przybyć, aby urządzić odwrot. Nie wiemy tu nic pewnego o stanowisku wojska; zdaje się jednak, iż stanie przy *Sardar* ponad rzeką *Vouga*. Statek parowy *Belfast* jest w pogotowiu do zabrań na powrót, w razie potrzeby, Margrabiego *Palmelli* i jego towarzyszków. W tej chwili już nie jesteśmy blokowani. Zdaje się atoli, że *Don Miguel* postanowił odnowić blokadę.

Hrabia *Taipa* choruje na zapalenie mózgu leży na pokładzie angielskiego wojennego okrętu *Britomart*. Niepodobna jest, ażeby nasze miasto mogło wytrzymać oblężenie.

Jeżeliby się nieprzyjaciel bliżej przysunął, trzeba się lękać naykropniejszych skutków. Gdyby nasze wojsko przed trzema tygodniami poszło ku *Lizbonie*, byłoby niezawodnie odniosło zwycięstwo; lecz naysłabiejsza chwila przez gnusność i zdradę spełzała na niczém. *Don Miguel* zgromadził znaczne zastępy i liczne oddziały królewskich ochotników.

Jednakowoż jeszcze nie wszystko zginęło. Przynajmniej nie widać jeszcze śladów zbiegostwa, i jak się spodziewać należy, przybycie *Palmelli* i jego przyjaciół, nada inny obrót rzeczom. Wczoraj wieczorem odbył Jenerał *Stubbs* popis ze wszystkimi tutejszymi obywatelami, którzy są tylko zdadni do broni.

TURCYA.

Stambuł d. 26 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wielki Wezyr i Seraskier znajdują się jeszcze w tutejszej stolicy, uczyniono atoli w *Adryanopolu* przysposobienia do założenia głównej kwatery W. Wezyra, i Basza tameczny otrzymał rozkaz zebrania korpusu wojska.

Onegdaj wydano tu firman, nakazujący każdemu Muzułmanowi, aby się uzbroił i był gotów wyiść w każdej chwili w pole. Powszechnie to uzbrojenie dzieli się na trzy klasy, to jest, na weyście do wojska regularnego, do milicyi, i do pospolitego ruszenia, któremu obrona miast w czasie posuwania się nieprzyjaciela jest poleconą. W ogólności, nie można zaiste twierdzić, iż panuje wielki zapał w Muzułmanach lecz z drugiej strony nie widać także żadnych oznak gnusności. Z początku biegała wieść, iż W. Sułtan ma zamiar stanąć osobiście na czele wojska, teraz zdaje się, iż przynajmniej do pewnego czasu zaniechano tego zamysłu.

Donoszą z *Erzerum*, iż Kurdowie zbierają się pod chorągwie *Ghaliba* Baszy; wiadomość o przechodzie tych kurdów przez *Stambuł* do wojska, jest bezzasadną, i dotąd bardzo mało wojska Azyatyckiego znajduje się w Europie.

Święta *Kurbanu-Beiram* obchodzono od d. 23 b. m. podług zwyczaju przez uroczystą procesyą do meczetu, i przez odwiedzenie, zwane *Ribiak*, które magnaci krajowi oddają W. Sułtanowi. Słowo *Ribiak* znaczy strzemie W. Sułtana, w którym, według mniemania wschodniego, jest właściwa stolica rządu wojowniczego ludu, przenoszącego się z miejsca na miejsce, jakim pierwiastkowo byli Osmanie. Od czasu jak Sułtani spokojnie mieszkają w swoim seraju, słowo tylko pozostało jeszcze z tej wiele dawniej znaczącej pamiątki.

Morowe powietrze, które grassuje w Syryi zmniejsza się nieco, a podczas przesilenia dnia z nocą w lecie, kłeska ta zwykła zupełnie ustawać w tamecznych okolicach.

Od granic tureckich 4 lipca.

Gazeta Powszechna donosi, iż tak dla obrony poddanych Angielskich, jako też dla pewniejszego wykonania traktatu z d. 6 lipca, dwie flotyle złożone z okrętów francuzkich i Angielskich, popłyną ku *Dardanellom* i do *Alexandryi*.

Dnia 2 lipca.

Powszechna gazeta Grecka z dnia 24 maja umieściła postanowienie Prezesa Grecyi, mianujące nadzwyczajnych kommissarzy do 6 departamentów wysp. Lekarz *Spiridion Kalageropulo*, członek Panhellenionu, powołany do stolicy rządu, z powodu obawy morowego powietrza, został uwolniony od urzędu nadzwyczajnego kommissarza departamentu *Elis*, a następcą jego jest Pan *Benizelo Ruffo* dotychczasowy Gubernator w *Syra*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 20 Lipca v. s. 1828 roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома оиъ С. Пешербургскаго Опекунскаго Совѣша симъ вшорично объявляеиъ: что въ ономъ продаеиъ сь аукционнаго публичнаго шорга, задоженное и просроченное недвижимое имѣние Помѣщика Ворфоломея Антонова и жены его Елеоноры Непокойчицкихъ, сосиоящее Вишебской Губернии Полоцкаго Повѣша въ деревняхъ: Валашовкѣ 10, Вольновѣ 11, Старинѣ 18, Бору 14, Нивы 10, Заручевье 8, Ломахъ 4, и шого 75 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизи 1816 года, сь рожденными послѣ ревизи, со всею принадлежающею къ нимъ землею и всякимъ на оной спросеиіемъ; для чего назначены сроки шоргамъ сего года августа мѣа первый 21, вшорый 23, и шрешій 28 числъ. Желающие купишь имѣние сие, могушь являиъ въ Опекунскій Совѣшъ показанныхъ числъ въ присудшвенное время, и видѣшь въ ономъ продаваемому имѣию оиъсь, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедишоръ Осмоловски

2 Rada Opiekunicza St. Petersburga CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém powtórnie ogłasza, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowanu nieruchomości majątek obywatela Bartłomieja Antonowa i żony jego Eleonory Niepokoyczyckich, położony w Witebskiej gubernii, w Połockim powiecie we wsiach Wałotowce 10, Wołynowie 11, Starynie 18, Bору 14, Nivy 10, Zaruczewie 8, Łomach 4, w ogóle 75 mężkiej płci душ, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targów w terażn. roku w miesiącu sierpniu 1szy 21, 2gi 23, i 3ci 28 dnia; życzący kupić takowy majątek zechcą przybydź do Rady Opiekunczej w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedajnego prawa.

Expedytor Osмоловски.

2 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi wzywa życzących przyiać na siebie dostawę w ciągu roku dla tego Komitetu różnych Kancellaryynych zapasów, jako: papieru różnego gatunku, laku, piór, ołówków, klejonki, nici, świec i t. d. a do opalania domu drew, w ogóle na sumę do 1500 rub.; życzący zechcą przybydź dla targów do tego Komitetu na 25, 26 i 30 dzień terażn. lipca, z dostatecznemi ewikcyami, przy czym okazane będą warunki, również i wiadomość potrzebowanych Kancellaryynych zapasów.

2 Miński Powiatowy Ziemiński Sąd rozpatrując poleconą ukazem Minskiego Gubernialnego Rządu 30 stycznia 1826 roku za N. 263 do rozwiązania sprawę: o oddaniu dwornych ludzi pozostałych po zmarłym Smotrztelu Mińskiego Prowiantskiego Magazynu 8 klasy Czasznikowie temu z successorow, do kogo oni na mocy praw należeb będą, znalazł, iż wymieniona w Ukazie Gubernialnego Rządu successorka Nadworna Sowietnika Helena Pawłowa Dabiecka, żadnych dowodów na to, iż jest córka zmarłego

Czasznikowa niezłożyła i że jest więcej successorow i successorok. Zatem ogłasza ażeby pomieniona Dabiecka i dalsi jeśli się znaydą, successorowie zmarłego Czasznikowa w prawym terminie złożyli dowody w tym sądzie pod utratą w przeciwnem zdarzeniu successyi. Dnia 12 lipca 1828 r.

Sowietnik Czerniejew.

Expedytor Sułkowski.

Kollegialny Rejestrator Łaski.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż za niedoimkę liczącą się na żydach Nieświżskim mieszkańcu Wulfie Liwszycu, i Słuckim obywatelu Fiszela Sadowskim na sumę 19,693 r. 12½ k. z procentami od 14,056 r. 46 k. do 16 listop. 1827 r. 10, 120 r. 65½ k., przedawać się będą w tym Rządzie z publicznego targu, oddane przez nich na ewikcyą trzy murowane domy, położone słuckiego powiatu w miasteczku Nieświżn, należące do tamecznych żydow: 1szy Morducha Dawidowa Perlmana oceniony 500 r. z którego pobiera się rocznego dochodu 40 r.; 2gi Dowida Morduchowicza Perlmana, oceniony 800 r. przynoszący rocznego dochodu 60 r., i 3ci Mowszy Hirszowa Azimbuda oceniony 750 r., z którego położono rocznego dochodu 40 r. ass. Takowych domow szczegółowe inwentarze z ocenkami, okazane będą kupującym przy targach. Zatem życzący kupić takowe domy zechcą przybydź do tego Rządu na terminy: 1szy 25 lipca, 2gi 26 sierpnia, a 3ci 27 września terażn. 1828 roku. Dnia 12 lipca 1828 r.

Sowietnik Czerniajew.

Expedytor Sułkowski.

Kollegialny Rejestrator Łaski.

3 Sąd Exdywizorski na jednoczasowy wszelkich stosunkow fundusz W. Onufrego Eytmina dotyczących rozbiór, Remissą Litewsko-Wilenskiego Głównego Sądu Drugiego Departamentu przeznaczony, w dniu 4 idącego miesiąca lipca w celu ostatecznego sprawy rozbiór do majątku konkursowi uległego Barbaryszek zebrany, dla zaszytych przeszkod nienaydując gotowe pomiary, a ztąd niemogąc zająć się ostatecznym dzieła rozbiorem, po uprzątnieniu wszelkich trudności i ubezpieczywszy exekucyą pomiary, nim ona spełnioną zostanie, Sady swoje do dnia 5 mca 8bra terażn. roku odroczył: w jakowym czasie bez żadnych dalszych odkładow zajmując się poruczoną sobie czynnością, że jak stawającym domierzy prawną satysfakcyą, tak też na niestawających, i nie udowdniających swoje stosunki wieczną zapisze Ammisyą, ostrzega i zawiadamia. 1828 julij 10 dnia.

Raymund Chodźko Ziem. Oszm. Prezyd. i Kawaler.

Sędzia Ziemiński Zawileyski Kawaler Antoni Kocielt.

Pisarz Grodz. Zawiley. Maciey Kurkowski. Regent Michał Gradzki.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys Ther. Réau	Wiatry	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 18 godz. 2½ wiecz.	27 cal. 5,6 lin.	+ 16,75 stopni	Północny	Pochmurno
	d. 19 — — —	27 — 1,7 —	+ 15 — —	Północny	Deszcz
	d. 20 godz. 5 rano.	27 — 1,7 —	+ 11,5 — —	Północny	Deszcz

Wilno dnia 20 Lipca s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Z obozu przed Braiłowem, 29 czerwca 1828 roku.
(z Ruskiego Inwalida).

Główna Kwatera JEHO CESARSKIEJ MOŚCI, opuściwszy Karassu d. 24 czerwca, po trzech marszach przybyła do Bazardzika. Miasto to było już zajęte przez naszą straż przednią. Wszyscy mieszkańcy ztamtąd wynieśli się. Kilka dniami przed tem, zdawało się, że Turcy mają przedsięwzięcie zebrać siły swe w tém mieście, lecz oni zgoda nie probowali go bronić.

Jak tylko awangarda nasza przeszła przez to miasto, pikiety jej gorąco były atakowane przez oddział jazdy tureckiej, około czterech tysięcy, wysłany na rozpoznanie z Szumli, pod dowództwem Hassana Baszy, który przeciwko nam dowodził w czasie przeyscia Dunaju. Nieprzyjaciel rychło został odparty, i cofnął się na wszystkich punktach. Odtąd nie trzymał się on na żadnym miejscu. Czaty ich, zastrzegłszy nasze, wnet się cofają. Jenerał Ridiger, w pogoni Turków, przyszedł aż do okolic Kozłudzi.

Na lewem skrzydle oddziały nasze zajęły Kawarnę, punkt ważny dla stanowiska na kotwicach, a jeden wyruszył ku samej Warnie dla jej oblężenia. Na prawem skrzydle Jenerał piechoty Rot, dowodzący szóstym korpusem, przeszedł Dunaj pod Hirsową. Korpus jego zmieniony został w Xięztwach Mołdawii i Wołoszczyzny przez Korpus Jenerała Kawalerii Borozdina. Jenerał Rot idzie na Sylistryę, dla blokowania tej twierdzy.

W tem, jako i we wszystkich innych miejscach, patrole nieprzyjacielskie, za ukazaniem się naszych, z pośpiechem się skrywają. Armija nasza powiększoną została całym korpusem Jenerała piechoty Woynowa i wszystkimi oddziałami, które wzięły Maczyn, Hirsową i Tulczę.

Wkrótce spodziewamy się uyrzeć flotę pod dowództwem Admirala Greiga, i brygadę, która była pod dowództwem Jenerała Adjutanta Xięcia Menszikowa przy oblężeniu Anapy. Hussein Basza, naczelnie dowodzący wojskami tureckimi na tej stronie Balkanu, ciągle jeszcze znajdował się w Szumli. Podania o liczbie będącego pod jego dowództwem wojska, nie są z sobą zgodne. Zdaje się, iż on nie ma zamiaru iść na spotkanie nas.

Wiadomość od Wojska działającego, od d. 21 do 30 czerwca.

(z Puszczol Północnej.)

Główna kwatera CESARZA JEHO MOŚCI i 2 Armii z 3 Korpusem piechoty znajdowała się do d. 24 czerwca w obozie pod Karasu; w tym zaś dniu przeszła do Kurnały niedaleko Bechtirkioty, d. 25 do Musabey, 26 rozłożyła się obozem o wiorstę od Bazardzika, a 28 była przeniesiona na lewo i w nader małej odległości od tego miasta.

W przeciągu tego czasu, przednia straż Jenerał-porucznika Ridigera, wzięwszy się na lewo, posuwała się ciągle na przód, w kierunku do Bazardzika. Lewe jej skrzydło, opuściwszy Mangalię, zmierzało także do tego punktu, równie jak i prawe, pod dowództwem Jenerał-Majora Akinfjewa, któreto wszystkie trzy oddziały połączyły się pod wspomnionem miastem d. 26 zrana.

Oddział Jenerał-Porucznika Xięcia Madatowa miał na celu znajdować się zawsze w równej wysokości z głównymi siłami wojska, dla obserwowania przestrzeni pomiędzy Dokusahacz a twierdzą Sylistryę, po drodze z Kaynardzi.

Kozacy prawej kolumny przedniej straży, pod dowództwem Jenerał-Majora Akinfjewa, zajęli d. 24 miasto Bazardzik, całkiem przez mieszkańców opuszczone, i rozstawili przodowe swoje poczty przed tém miastem. Dnia 25 o godzinie 2 z południa, wielkie tłumy jazdy nieprzyjacielskiej

ukazały się na drodze z Szumli, i mocnym natarciem swoim przynaglili Kozaków cofnąć się ku naszej kolumnie, zbliżającej się do Bazardzika.

W tymże czasie oddział Turecki, ze 2,000 ludzi złożony, wziął się na prawo parowem, w zamiarze opasania naszej kolumny. Czoło przedniej straży Jenerał-porucznika Ridigera, wówczas ku temu miejscu zbliżające się od Mangalii, pod dowództwem Jenerał-majora Kirsanowa, zmuszone już było ustąpić temu mnogiemu tłumowi nieprzyjaciela, gdy w tymże czasie dwa szwadrony półku Alexandryjskiego huzarów, pod dowództwem Półkownika Arsenjewa, szybkim poruszeniem swoim odparłszy Turków zmusiły ich do ucieczki.

Tym czasem Jenerał-major Akinfjew, widząc konieczność wspierania odwrotu Kozaków swojej kolumny, wysłał jeden szwadron Ułanów 2go półku Buhskiego, który też rozpoczął niedaleko miasta utarczkę kawaleryjską. Potrzeżone zdala, szwadron 1go półku i kolumny piechoty, zatrwożywszy tłumy nieprzyjaciela, zmusiły je do cofnienia się.

Skupiwszy swoje wszystkie siły, Turcy rzucili się ku Bazardzikowi, aby go zająć. To ich kuszenie się, dwa razy powtórzone, było skutecznie wstrzymane przez batalion 2go półku strzelców i znajdujące się przy nim dwa działa, tak, że miasto nie zostało zajętem, a nieprzyjaciel, który się cofnął, zdawało się, iż zupełnie zaniechał uporczywego zamiaru opanowania go, kiedy wtém, o godzinie 8mej wieczorem, tłum jazdy, z 8miu tysięcy ludzi złożony, pokazał się znowu. — Kwadraty 19go półku strzelców starały się mężnie wstrzymać ich zapęd; lecz Turcy, przeleciawszy mimo ich galopem, spotkani byli od pięciu szwadronów, 1go i 2go półku Buhskiego Ułanów, które odparłszy pokilkakroć silne ich natarcie, narreszcie przy pomocy strzelców 10tej dywizyi, uderzyli na nich sami stanowczo, i zmusili do ucieczki.

Pozostałe na przedzie kwadraty przeprowadzały w tymże czasie cofających się Turków silnym ogniem z ręcznej broni i dział, od czego oni znaczną ponieśli stratę, i wszystkich swoich zaniechawszy zamiarów, opanowania zajętej przez nas pozycyi, cofnęli się ku Kozłudzi.

Strata z naszej strony w tej rozprawie dochodzi do 34 ranionych i 9 zabitych; w liczbie pierwszych znajduje się Dowódca półku Kozackiego Podpółkownik Stupiczewski i dwóch Oberoficerów; strata nieprzyjaciela bardzo jest znaczna, gdyż, oprócz uwieczonych przezeń ranionych i zabitych, znaleziono porzuconych na drodze przeszło 200 trupów.

D. 27, oddział, złożony z 2giej brygady 10tej dywizyi piechoty, z siedmiu szwadronów 1szej brygady dywizyi Ułanów Buhskich, ze trzech rot pionierów, z Artylleryą i Kozakami, został przeznaczony, pod dowództwem Jenerał-Adjutanta Hrabiego Suchtelena, działać przeciwko Warnie.

D. 29, wojska 7go korpusu, które się znajdowały pod Braiłowem, połączyły się z 3cim korpusem. Szósty zaś korpus, który się przeprowadził pod Hirsową, przeznaczony został do blokowania twierdzy Sylistryi.

W tymże czasie otrzymano doniesienie od Wice-Admirala Messera, wysłanego przez P. Admirala Greiga dla krążenia około ciążniny Konstantynopolitańskiej, że zabrał 6 statków kupieckich, ze znajdującymi się na nich 25 Turkami i 37½ Grekami. W liczbie tych statków jest jeden, który płynął do Warny z wysłanym od Rządu Tureckiego gońcem, do Dowodzącego wojskiem Szeskiera. Znaleziono na nim namioty obozowe, jedno polowe działo, dostateczną ilość zapasów i różnego rodzaju potrzeb wojennych.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora,
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą witebskiego obywatela żyda Azik Bohorada, zawierająca się w 8miu murowanych kramach i przy nich mieszkalnych pokojach w mieście Witebsku położonych. Targi naznaczone będą we 4 miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Gazetach obu stolic i w Kuryerze Litewskim, w jakie zaś mianowicie dni, o tém ogłoszono będzie w tychże gazetach.

Buchhalter Taranczuk.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego obywatela żyda Mowszy Karasina, zawierająca się w dwóch domach: murowanym i drewnianym, z ziemią, w mieście Witebsku położonych. Targi na osnowie Ukazu Rządzącego Senatu 13 maja 1827 naznaczone będą we 4 miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Gazetach obu stolic i w Kuryerze Litewskim, w jakie zaś mianowicie dni, o tém ogłoszono będzie w tychże gazetach.

Buchhalter Taranczuk.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego obywatela żyda Zeylika Kahana, zawierająca się w domie, którego dolne piętro murowane a górne drewniane, z ziemią, w mieście Witebsku położonym. Targi na osnowie Ukazu Rządzącego Senatu 13 maja 1827 roku naznaczone będą we 4 miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Gazetach obu stolic i w Kuryerze Litewskim, w jakie zaś mianowicie dni, o tém ogłoszono będzie w tychże gazetach.

Buchhalter Taranczuk.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego obywatela żyda Zimina Ehinsona zawierająca się w murowanym domie i browarze piwnym, z ziemią, w mieście Witebsku położonym. Targi na osnowie Ukazu Rządzącego Senatu 13 maja 1827 roku naznaczone będą we 4 miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Gazetach obu stolic i w Kuryerze Litewskim, w jakie zaś mianowicie dni o tém ogłoszono będzie w tychże gazetach.

Buchhalter Taranczuk.

1 Od Witebskiej Magistratury Powszechnej Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą sukcesorów Połockiego powiatu obywatela Benedykta Szulakiewicza, tegoż powiatu przy wsi Diahotce 20 pól męzkiej dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po niej, ze wszelką należącą do nich ziemią i wszelkiem zabudowaniem. Targi na osnowie Ukazu Rządzącego Senatu 13 maja 1827 roku naznaczone będą we 4 miesiące, od dnia ostatniego wydrukowania w gazetach obu stolic i w Kury-

erze Litewskim, w jakie zaś mianowicie dni, o tém ogłoszono będzie w tychże gazetach.

Buchhalter Taranczuk.

Podaje się do wiadomości publicznej, że do Seminaryum Nauczycieli parafialnych i organistów od dnia 1 września r. idącego 1828 przyjmować się będzie nowy komplet uczniów z osób 20 złożony: życzący przeto bydź przyjętymi na ten fundusz stawić się mają w Wilnie u Dyrektora Szkół Guber. Wileń. na dniu 29, 30, i 31 sierpnia t. r. doexaminow. Przyjmowani zaś będą nie młodsi nad lat 16 ani starsi nad lat 18 z ludzi wszelkiego stanu za złożeniem świadectw, to jest: Metryki Chrztu, świadectwa rodowitości i świadectwa właściwego Plebana o dobrem sprawowaniu się swajem. Szlachcie, jeżeli nim jest, złożyć ma Świadectwo Marszałkowskie; znajdujący się w okładzie poduszny, świadectwo od miesty i osób do których należy, pozwalające weyścia do tego Seminaryum, i że mu wolno poświęcić się powołaniu Nauczyciela Parafialnego i Organisty. Wprzyymowaniu do Seminaryum dawane będzie pierwszeństwo dzieciom Organistów i sług Kościelnych. Ostrzega się także naprzód: że ubiegający się o przyjęcie do tego Seminaryum mają bydź zdrowia dobrego bez żadney ułomności i którzy ospę odbyli naturalną lub wakcynowaną. 2) Powinni umieć czytać dobrze po polsku i początki pisania, oraz cztery pierwsze działania Arytmetyczne. 3) Mają mieć dobry głos do śpiewania, i ucho do muzyki. 4) Przybywający do Seminaryum na pierwszy raz mieć powinni koszul 4, gacek 2, spodni z sukna domowego 1, surdut z sukna domowego 1, kaftan kuczbajowy 1, czapkę sukna granatowego z daszkiem 1, bótów nowych parę 1, wór na siennik 1, poduszek z nawleczkami 2, prześcieradeł 2, kołdra sukna domowego 1, ręcznik 1, grzebień 1, i szleyki do spodni 1.— Oprócz wyrażoney liczby uczniów funduszowych, Obywatele i Duchowni mogą przystać do tej Szkoły uczniów, którzy wespół z funduszowemi będą mieli mieszkanie, odzież, stół i naukę, za opłatę roczną z góry rub. sr. 92 k. 26½. Nadto dozwała się także chodzić na naukę do tego Seminaryum od początku roku szkolnego następującego tym wszystkim, którzy będą mieli zapewnione sobie stół, mieszkanie i odzienie u osób, od których do tego Seminaryum przystani będą; z tém wszakże zastrzeżeniem, że we wszystkiém co do przepisow tej Szkoły, z Uczniami funduszowemi zachować się powinni. 1828 roku lipca 15 dnia.

Dyrektor Szkół Guber. Wileń. Koll. So-wietnik Kajetan *Krassowski*.

2 Niżey podpisany dziedzie dóbr Poniemonia, podaje niniejszym do Publicznej wiadomości, iż począwszy od dnia 17 (29) września r. b. przez ciąg czterech tygodni tu w Poniemoniu sprzedawane będą karpie żywe dwuletnie, wielkości od cali 5 do cali 7, kopa jedna po złotych polskich 60, z obowiązkiem (skoro przez kupującego przystane będą do miasta Kowna, beczki takowe ztamtąd odebrać) i wpuściwszy karpie na powrót do Kowna dostawić, każdy więc życzący nabycia onych raczy się osobiście lub przez zesłanie kogo tu do Poniemonia zgłosić.

Poniemon w Królestwie Polskiem dnia 26 lipca 1828.

P. L. Frentzel.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.